

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

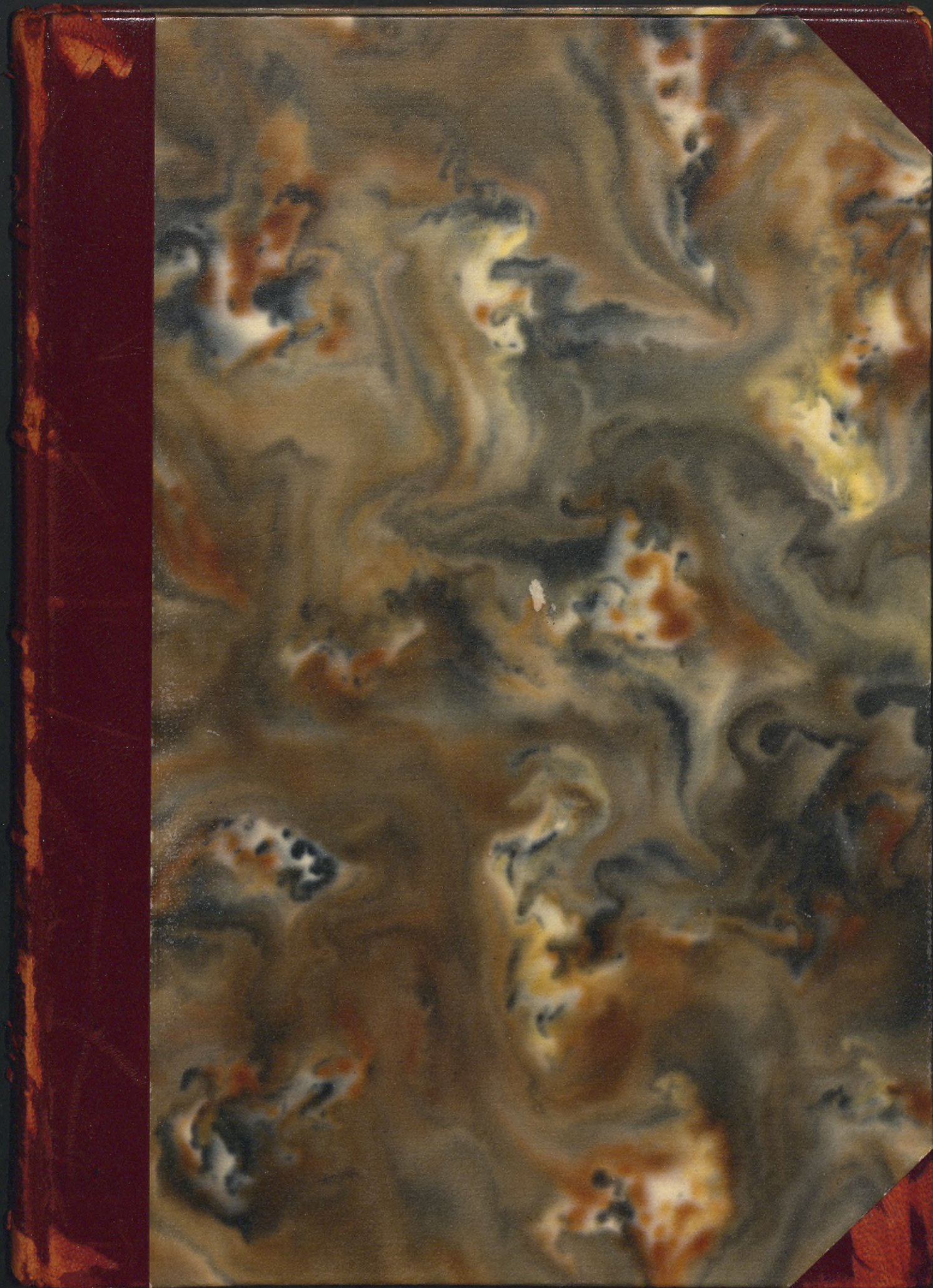
GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

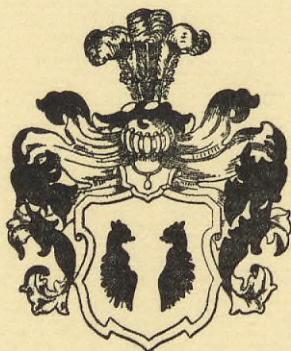
UPPSALA
UNIVERSITET

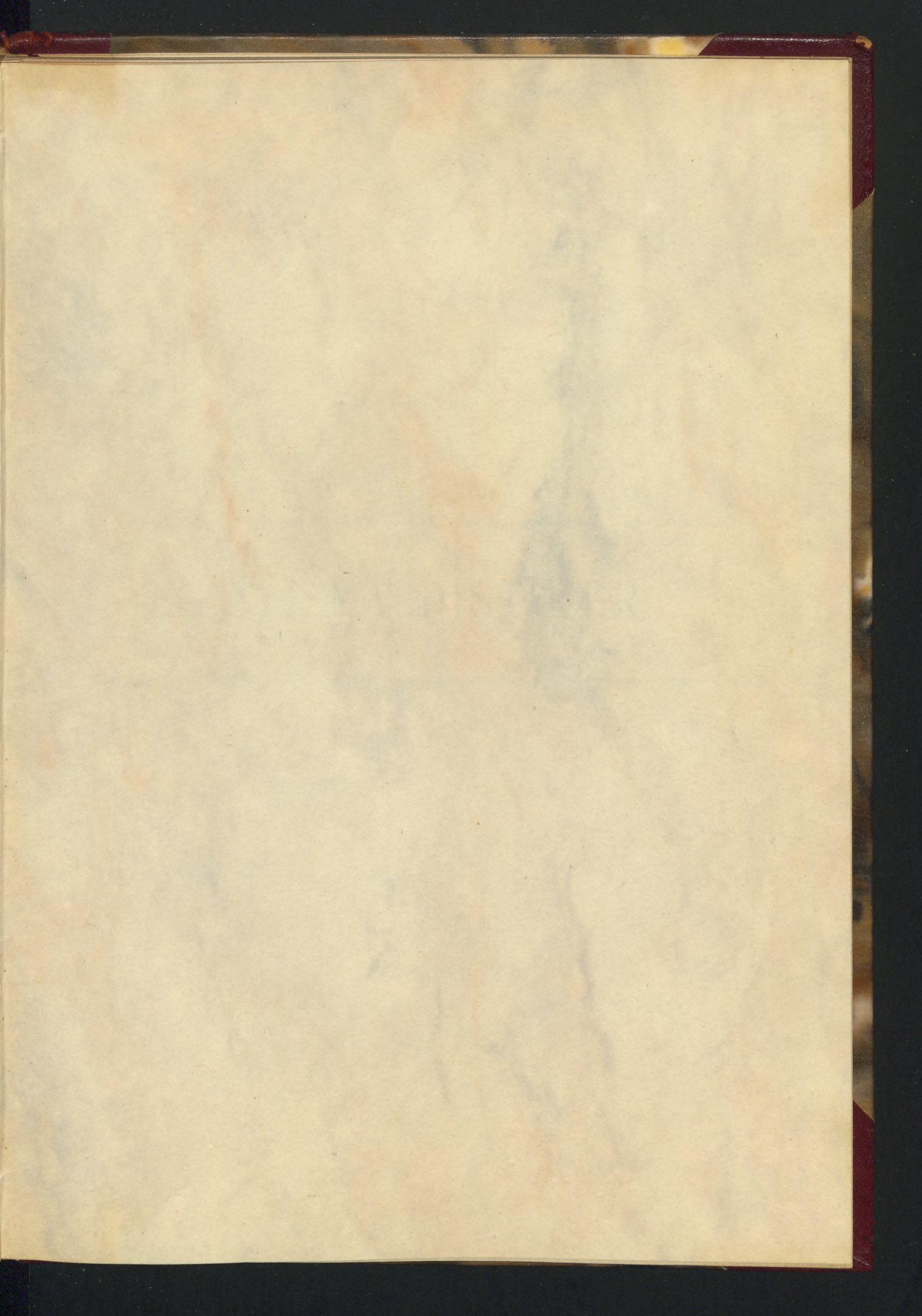
Allmänna Sektionen

F
15751

EX LIBRIS
ELLEN VON PLATEN

nr. 56/49

THE
OFFICE OF
THE
SECRETARY OF STATE

DEPARTMENT OF STATE
WASHINGTON, D. C.

EROTISKA DISTIKER

Likvare Ludo. v. Platen

til minn af en gammal vän

J. H. Bergström

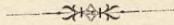
[*Frans Frode Theodor Bergström*]

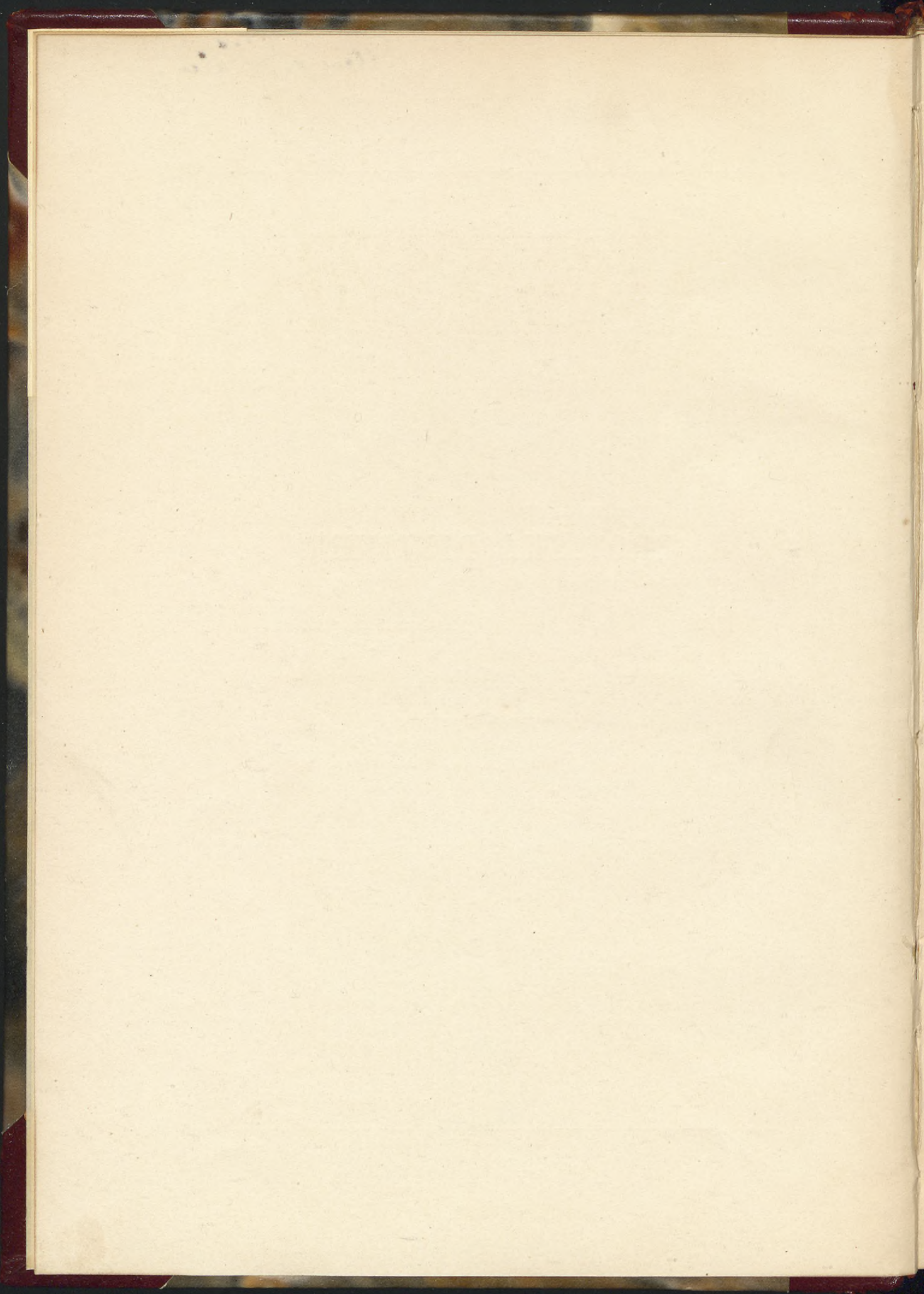
Ellen v. Staten.

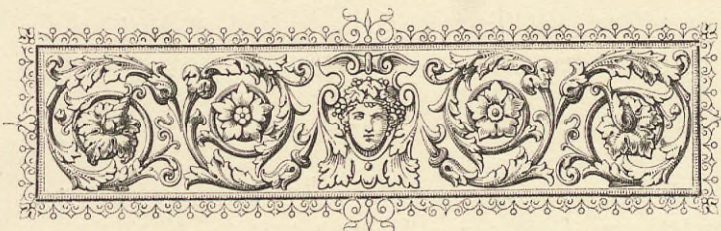
EROTISKA DISTIKER.

Magis vitâ Musa jocosâ.
OVID. TRIST. 3: 2.

I.

Ah me, how sweet is love itself possess'd
When but his shadows are so rich in joy.

SHAKSPEARE.

1.

Våren är kommen med jubel och fröjd. Besegrade vintern,
Träffad af solens pil, flyktar från norden med hast.
Drifvor, som legat i vinterläger på taken, försmälta,
Fängselbojan af is löses från flodernas lif.
Jordens stelnade barm för solen begynner att svälla,
Bäckarne ila i kapp, lärkorna klinga i skyn.
Ängen i hoppets grönska, i kärlekens rodnad sig kläder,
Sipporna dofta alltre'n ljuft mot den vaknande vår.

Hjerta! Hur är det med dig, har du ej solar och vårar
Liksom den väna natur'n, sköna, om skönare ej?
Har du ej lärkor, som slå, och näktergalar, som klaga?
Vakna ej äfven hos dig rosiga drömmar och hopp?

Jo, din vinter är flydd: två ögon nu sända sitt solsken,
Som ur ditt nattliga djup väcker af rosor en verld.
Vänligt en älsklig flicka i näst angränsande boning
Med ljuft glänsande blick träder till fenstret ibland.

Och hvar finnes ett hjerta så kallt, en själ så förskjuten,
Som ej vid sådan blick väcktes till glädje och vår,
Som ej vid stråle så varm det nakna lifvet i blommor
Kläder, i former och ljud yppar sin vaknande fröjd?

Spiren då opp, I sångarens blommor! Spiren och doften
Nu uti lifvets maj, ljuft mot den strålande sol;
Doften, ty eder jag vattna vill med tårar af tjusning,
Som när den älskliga syns fylla min lyckliga blick.

2.

Herrlig och skön är jorden likväl, hur ofta ock anden
Ser med ett trotsigt förakt ned på dess villor och brist.
Uppenbaras ej himmelen der ock för dödligas ögon?
Se, i den ljufvas gestalt vandrar en engel ju fram.

Himlarnes härold hon är; med det magiska språket af skönhet
Mäktigt predikar hon här, segrar på hjerta och själ,
Begge, som famlat mot jordiska mål, nu söka ett himmelskt,
Glömma hvad timligt är för det gudomligas makt.

3.

Rik i sig sjelf, hon försmår med bedrägligt glitter sig pryda,
Just när hon enklast är, smyckad af rikaste konst,
Liksom antikens bild i enkla former och valda,
Full af natur i sin konst, i sin fulländning natur.
Än hvad gudomligt och menskligt är står fram i sin renhet,
Och i ett lätt draperi höljes, förmildradt, det än.

4.

Gerna jag ville på blad af rosendoftande papper,
Teckna den älskligas bild neder med penna af svan,

Dock hur förmådde jag det? Mitt hjertas våldsamma skakning,
Kunde jag hindra att den sträckte sig ej till min hand?

— Stode det än i min makt, jag gjorde det, herrliga! icke;
För en Helena re'n jorden fördränktes i blod.
Orätt det vore åt verlden förtro en bild, som allenast
Skulle den fångsla alltjemt, dåra den evigt som mig.

Men som lärkan i klarnad azur till solen höjer sitt qvåde,
Så min bäfvande sång tonar, o flicka! ditt lof.

5.

Högt är till himmelen väl, men hjertats mäktiga åtrå,
Vådor och dödar till trots, ofta har hunnit sitt mål.
Visa ej flyktade tider derpå följ-värda exempel;
Ack, för att sällheten nå endast behöfves en vink.
Så till den älskades famn på vådliga färden Leander
Genom stormar och natt lystes af Heros signal;
Ur Labyrintens förvillande vägar och djup Ariadnes
Ledande tråd ju en gång frälste i faran sin vän.
Och i åldrar, som följt, ha älskande ofta sin dufpost
Sändt genom skiljande rymd lyckligt med vexlade bud.

Men hvar finnes den fackla, som styr min färd genom vågen,
Finnes den tråd, som till ljus leder i dunklet min stig,
Hvar den dufva, som bär till den, som jag ville, en helsning? —
— Sångmö, jag kallar på dig; för du min talan en gång!

6.

Öfver länder och haf man spänner ju ledande trådar,
Ja, telegrafens band jorden omfamna alltre'n.
Budskap, snabba som blixten, den bär om sorg och om glädje,
Och hvad som rummet skilt, binder tillsammans igen.
Ack, hur herrlig vore den konst, om den fylde ej endast
Nyhetsbegäret, men ock känslornas sällhetsbegär,

Sammanknöte med magiska band så hjertan som länder
Och ej blott nyttiga värf, ljufliga förde ock ut; —
Kanske då kunde till henne ock jag få sända en helsning,
Finna en kedja som bar bud ifrån bröst och till bröst.

7.

Dristigt emellan det skymmande nu och en strålande framtid
Söker jag medlertid sträcka inbillningens tråd.
Glömmande tider och rum och hinder och öden som skilja,
Söker jag tillitsfull skapa en leende värld.
Kanske det drömmens blott är, men rosor jag plockar i drömmen.
Dem jag nu binder till krans, fuktad af tjusningens dagg.

8.

Hvad jag ej får ditt öra förtro, jag lemnar åt sångmön:
Hon förtrogen ju är både med kärlek och dikt.

Skyar väl tåga omkring på min pol, men öfver dem alla
Kastar, likt morgonens sol, hoppet sitt rosiga sken.

Likasom barnet på kullen sig tror nå himlen med handen,
Så, bedårad, min håg sträcker sin längtan till dig.

Icke jag känner ditt namn, — om än jag kände det, namnlös
Nämdes du bäst, ty hvad namn tolkade allt hvad du är?

Icke jag känner ditt namn; du namnlös är, som din skald är;
Dock med hvad dikten har skönt, nämner han dig i sin sång.

Än en Circe du är: förtrollad, förgäter jag dagens
Maktpåliggande värf, då i ditt öga jag ser;

Än som en Erato från stoftet du lyfter min ande,
Lyfter till himlen min sång: Ljufva! den sjunger om dig.

Likasom ljuset mot skyn sin enhet bryter i regnbågs-
färger, så bryta min själs glänsande drömmar och hopp
Djerft sig mot skuggande moln och våldsamt skiljande öden
Uti förgänglig dikts vexlande töckengestalt.

Hvad i sin makt ej jordens kungar med tusende händer
Göra i världen förmå, flicka! det gör du med *en*:
Ack, du en himmel bereda skall, lycksalighet skänka
Den, åt hvilken du huldt räcker med hjertat din hand.

Hvilket förtjenar att prisas mest, behag eller skönhet?
Svaret besparar mig du, enande båda till ett.

Lilja och ros, som förents, jag kallar skönast af färger;
Bästa beviset derpå bär du på blommande kind.

Undrens tid fortvarar ännu: förtrollande ögon!
Der uppå nattlig grund strålar ju bländande sol.

Ögon, som strålen så varmt som sommarens blånande himmel,
Egen, som sommarens moln, äfven I blixtar som slå?

Upp till en sådan himmel jag ser med bäfvan och dyrkan,
Önskar mig lif i dess ljus, eller ock död i dess blyxt.

Offra åt lågor jag borde de blad, som tolkade lågor,
Men min sång är ju re'n offer af låga förut.

Flamma då vexlande sång, försmält i glödande tonfall
Hvarje tvifvel och sorg; blif, som du varit, min tröst!

Hvad, min tröst? Nej, en plåga du är, du öker blott saknan,
Väcker i skiftande form minnet af henne alltjemt.

9.

Blommor i fenstret du har; o vor' jag en ros, hur jag skulle,
Huldad om af din hand, dofta emot dig och le. —

Sälle I blommor, som vattens hvar dag af älskliga händer;
Saknadens tårar alle'n fukta min diktade krans!

10.

»Lyckan en qvinna är», man länge förtalt och erfarit;
Så är åtminstone min, vore hon min blott en gång.

— Säll var jag då: som menska jag nått hvad skalder ej ännu
Funnit i åldrarnes längd; då idealet jag nått.

— Nu, fast nära min blick, den vidt är skild från mitt famntag,
Nära mitt hjerta också, fjerran likväl från min hand.

11.

Dock, hvad begär jag väl mer? En vänlig blick är tillräcklig
Fylla med glädje mitt bröst, lifva mitt hjerta till hopp.
När den mig träffar ibland, ej rummet och tiden mig fjettra;
Löst från båda, jag förs fjerran till aningens land.
Jordens irrande krets jag förgäter för blixtrande ögon,
Ögon, der himlarnes fröjd tolkas värtaligt och skönt.
Tidens ilande flykt jag förglömmar för rosiga läppar,
Läppar, som danades vist endast för ömhetens språk.

12.

Undra ej då, om min blick jemt riktas allenast mot henne,
Ej för det sköna jag fick bröst af det hårdade stål;
Vore det äfven så, vet, skönheten liknar magneten:
Stålet, hur hårdadt det är, hyllar dess magiska kraft.

13.

Hela mitt väsen var öga nyss för din strålande skönhet,
Nu för din ljuftva musik öra allena det är.
Mäktigt med konstvan hand ur de stumma tangenter du väcker
Slumrande toner till lif, af harmonier en verld.
Klagan och fröjd framstorma, och välljud följer på välljud,
Vågorna likt i en storm, känslorna likt i passion.

Ock ur sin dvala hos mig du väckt en ström utaf toner,
Löst till drömmar och hopp kärlekens bundne ackord.
Strängar i hjertat berörde du ljuft, som jubla och klaga,
Och som eko deraf ljuder min vexlande sång.

14.

Är frispråkig jag väl och röjer mer än jag borde,
Vet, att sedan jag dig såg, jag ej eger mig sjelf,
Tankar och håg, min tid och mitt lif tillhöra dig ensamt,
Och hvad mig länge var doldt, kan jag ej dölja för dig.
Döm då för hårdt ej min sång; förlåt, att den blottar mitt hjerta,
Yppar än drömmar och fröjd, yppar än klagan och qual.
Ack, om våren ju svärma så näktergalar som lärkor
Än i den djupaste natt, än i den ljusnande dag.
Hvarföre skulle då mig ej äfven tillåtas att svärma
Fast jag toner ej har vexlande, rika, som de?

15.

Synes än sjelfvisk min sång, som rör min fröjd och min smärta,
Då i stället blott du borde bli ämne och mål, —

Mins, vi förglömme ju mästaren för det fulländade konstverk,
Solen för lifvet den väckt, glömme för verkan dess grund.

16.

Lycklig och säll var jag nyss: om icke i Eden jag bodde,
Endast ett ögonkast fjerran jag var från dess gräns,
Gent emot mig sin boning ännu då hade den ljufva,
Hvilken hvar öken som helst skulle till paradis gjort.
Värliga solen bestrålade skönt den boningens fenster,
Blommor från sydlig zon sprungo ur knoppen dervid.
Mellan de grönskande blad, de rodnande blommor jag skymta
Såg, med gratiens behag, flickans, den ljufva, gestalt.
Stundom uppläts det skiljande glas: mig öppnades Eden,
Rosornas doft mig då gaf fjärlins eteriska rus.
Trädde hon sjelf då fram, en blomma, kronan bland blommor,
Jordens krets då försvann, sjelf var jag jordisk ej mer.
Ja, mig var Edens port upplåten: Som saliga gäster
Blickarne sprungo dit in, sprungo med hjerta och själ.

Nu, jag var borta en stund — och, återkommen, hvad ser jag?
Dröjde för länge i soln ögat och bländades så?
Eller, är det väl sant hvad mig syns: som förgängelsens grifthvalf
Står, vitkalkadt och hemskt, nu ej det glas, som var nyss
Genomskinligt och klart, som för andakt himmelens fenster,
Och i stället för ros, doft som ur grafven mig når?
— Jo, hon har flyttat bort, och mitt fordna Eden med dödsblek
Svepning betäckt, mig nu säger: »för dig är hon död».

17.

O att jag vore den vår, som nu på det grönskande landet,
Dit du, ljufva! har gått fjerran från städernas tvång,
Strör för din fot ut blommor och doft och lifvande klarhet
Och med jublande sång fyller din lyssnande själ.
Bort till landet du gått, som nu det *heliga landet*
Nämnas må, ty der du vistas är heligt och godt.

Ack, uti pilgrimsdrägt hur ljuft det vore att vandra
Dit och på böjda knän dyrkan och offer dig ge.
— Sedan hur sällt för din drömmande Romeo vore att vinna
Sångens Julia! af dig vallfartens herrliga lön —.
Fängslad i staden och stängd ifrån dig, jag trånande blickar
Kastar mot fjerran rymd, kastar mot skiljande strand.
Dock, jag hinner dig ej! — I diktens *förlofvade land* blott —
Fjerran från lifvets det är — får jag dock drömma om dig.

18.

Kärlek och dikt! Beslägtade genier, fågten och lifven:
Hvad ej den ena beskär, skape den andra åt mig!

19.

Liksom i sommarens dar de lekande barnen vid bäckens
Stränder en blommas blad plocka och vågen förtro,
Lifvets blomma så jag ock sönderdelar i dikter
Och åt tidernas ström lemnar förgängliga blad.

20.

Midt i den sorlande mängd jag står allena och ensam —
Ensam, allena, en verld har jag vid minnet af dig.

21.

Som i en spegel, så bär jag din bild i hjertat förvarad.
Flicka! om också med köld hjertat du krossade hårdt,
Skulle din tjusande bild det, liksom den splittrade spegeln,
Bära mångdubblad allen', bära ännu i sitt fall.

22.

Kärleken, ung, bedrager sig sjelf, men, gammal, ock andra,
Men jag finner, att *min* yngre blott blir med hvar dag.

»Kärlek är blind», har man sagt. Hur osant! Hade mitt öga
Bindel haft, jag ej då, tjusats, du sköna! af dig.

Städs dock förblindad han blir; hur kunde eljest han hoppas,
Tro så blindt på en dröm, skapa en himmel af rök?

23.

Fördom till Orkus Orfeus steg ned, beväpnad med lyran,
Och med tonernas makt vann han tillbaka sin brud.
Ännu sin fröjd från skuggornas verld så sångaren hemtar,
Ty i den verkliga får famna han skönheten ej.

Men då min famn dig icke kan nå, mitt öga dig skåda,
Famnar dig likväl min sång, skådar dig än fantasin.

24.

Bad jag till sånggudinnan en dag: »Var huld, att jag sjunga
Må min flicka en sång, värd dess behag och beröm.»
Men, förtörnad, hon vände sig bort. »En annan du helgat»,
Sade hon, »hjerta och håg; sök då ej gunst utaf mig.
Mina håfvor jag ej förlänar åt den, som förgäter,
Tjust af en annans behag, dyrkan som mig blott tillhör.»

25.

Flicka, betagen af dig, jag sångmön glömde; därför ock
Hämnas hon, nekar mig jemt lyrans hänförande makt.

Skylla jag kunde ju detta på dig; beklagar mig ej dock,
Glömdes gerna, om blott du mig ej, goda! förgat.

Ljufvare känslor än Pindens mö mig skänker din anblick,
Och för offer af sång, offer jag hjerta och lif.

26.

När jag ser, hur den sky, som himlen förmörkar, af solen
Kan i ett ögonblick skingras — och rymderna le,
Tänker jag jemt: hur likt naturens mitt öde, hvars töcken
Skingras kan af en blick, — och det tillkommande le!

27.

O huru hastigt förgår den herrligt blomstrande sommarn,
Klagas jag hörer hvar dag, klagade förr ock jag sjelf.
Nu — hur förbytt! Till Kronos jag ber: låt dagarne ila,
Ila med svalans fart, ila som stormen förbi.
Sol! hvad söker du mer, hvad vill du längre i norden?
Dagen ej mera förläng, skynda mot södern din gång!
Ängarne sköfla, o köld! Slit löfven från trädenas kronor
Hvinande storm! och drif sommarens foglar på flykt.
Höst! far fram i din harm, likt krigarn som härjar och släcker
Ländernas blomstring i blod, fälten med offer beströr;
— När du blir öde, natur! och vintrig, först kan jag hoppas
Åter att henne få se, som är mig sommar och vår.

28.

Lik den förlorade son, som arvet af hopade skatter
Slösat i främmande land, lifvet förgäfves förnött,
Synes mig sommarn, som flytt. Ej molnens fladdrande klädnad
Skyla kan hans förfall, icke de gulnade blad.
— Blommor ej heller han burit åt mig; men det var naturligt;
Ty på landet alltjemt dröjde i fjerran min sol.

Derför I tvinande sånger! så matt I knoppats och blommat,
Derför med ilande hast bleknande vissnen I ned.
Luftstreck, annat än nu, er borde beskärts för att blomstra:
Ögon, som strålade varmt, hade för eder behöfts.

29.

Hösten nu kommit igen. Naturen, som, alltid harmonisk,
Svept uti sörjande moln, länge har gråtit med mig,
Slöjan nu kastar bort och tårarna torkar af kinden;
Och med naturen jag nu står i ett hjertligt förbund.
Ty som solen min verldsåskådning förklarar nu lifvet,
Hvilket af natten nyss höljdes i mörker och sorg. —
Dock, hvi klappar med ökade slag mitt hjerta, hvi glöder
Kinden, hvi lifvas på nytt ögat och höjes min själ?
Jo, det fenster, som nyss betäcktes af kalk och af likfärg,
Återförklaradt igen öppnar sin himmel för mig,
Och den engel, som förr tillog mig förhoppningens solsken,
Åter besöker den plats, bleknade minnen bebott.
Hjertat, som nyss förglömde allt förutom sin saknad,
Glömmer, elysiskt säll, allt nu förutom sin fröjd.

30.

Harmoni! hur skönt är ditt band. Du verldarne håller
Samman i älskligt förband; tidernas vingar du styr;
Stiftar skönhets lag, bestämmer atomernas ordning,
Solarnes vandring i ljus, stjernornas nattliga dans.
Månans och blommans och alla naturens skiftande faser,
Allt, allsvåldiga! du ordnar med bjudande hand.
Skönare uppenbarar du dig dock i människolifvet,
Gifver tanken dess kraft, hjertat dess ljufva begär,
Konsten fulländning, och handling den form, som höfves ens krafter.
Dock hos mig dyrkade mö skönast jag ser dig likväl.
Der du förnimmes i allt, i väsen, rörelse, åtbörd,
Strålar i stilla behag, tonar i tal och i sång;
Skymtar i formernas rundning, i ögonens mörker och låga,
Skådar i purpurns och snöns ljufva förening på kind,

Röjes i stegens elastiska gång, i känslornas vågor,
Som den beslöjade barm höja behagligt och lätt.

Allt, harmoni! du henne beskärt; beskärde du äfven
Mellan dess hjerta och mitt, samband, förening och tro!

31.

Sköna palats och prunkande domer i verlden väl finnas;
Men i ditt hjerta likväl skönaste boningen är.
Oskuld och frid, de himmelska barn, än vistas derinne;
Med förklarings blick titta de stundom dock ut
Genom sitt ögas dörr i en verld af flärd och af oro,
Hviskande vänliga ord: »Säll den som bor såsom vi!»

32.

Stackars Amor! Hur jemt man beljuger dig; kallar dig flyktig,
Säger, att vingar du fått blott för att flyga din kos,
Och att ditt öga af bindel betäcks, att du icke må skåda
Alla de villor du gjort, alla de fel du begår.
Ingen dock mera än du syns fast, beständig, ihärdig;
Aldrig ett offer du valt, som du ej kufvat till slut,
Aldrig ännu man drifvit dig bort från den barm du eröfrat,
Och det sunda förnuft aldrig besekrat dig än.

Ett blott har jag emot din makt: att den spira du förer,
Städs är en sårande pil, aldrig en scepter af frid.

33.

Skygg för den larmande dag sig nattens sångare döljer,
Djerft mot den strålande sol svingar sig morgonens skald,
Lärka och Näktergal! Hur väl I kärleken kännen,
Än uti skuggan fördold, högt öfver jorden ibland.

34.

Likasom åkermannen förtror om hösten sitt säde,
Lugn och förtröstansfull, djupt åt den nattliga jord,
Så åt förgängliga blad förtror jag ock minnen och fröjder;
Ack, att jag kunde som han, hoppas på skördar och vår!

35.

Vore jag rik som den skiftande vår på doftande rosor,
Skulle med slösande hand alla jag strö för din fot;
Hade jag diktens magiska staf, en verld utaf sånger
Mante i dagen jag fram, ljufvaste flicka! för dig.
Ack, det beskärdes mig ej; men för dig det ej heller behöfves:
Ty på din kind, i din blick har du så ros som magi.

36.

Skalder, man sagt, förmågan beskärts i det kommandes dunkel
Läsa ödets beslut, tyda de dödligas lott.
Vore i detta fall jag blott skald! Dig lycka och sällhet
Frambesvärja jag visst skulle med jublande sång.

Bättre än siare dock sig lönte att vara en spåman:
Strafflöst kunde jag då säga: o gif mig din hand,
Läsa jag vill i dess blad och visa min spådomsförmåga.
Ah! men gaf du mig den, icke jag släppte den mer.

37.

Visst på min sång, som dristig är och förmäten, du vredgas;
Jag, att försona dess fel, bättring vill göra och bot.
Hur skall försoning dock nås, om icke med offer; jag bjuder
Derför det enda jag har, offer af blommor och sång.

Blommorna vissna väl snart; fast sångerna vara ej längre,
Skjuta de nya skott, än dock i vinter och höst.

38.

Städernas sorlande larm förnims ej af älskandes öron,
Landets elysiska frid ro dem ej heller beskär.
Slutna för gatornas støj, de lyss blott till drömmarnes toner,
Och under landets lugn störas af minnens ackord.

39.

Sommarn och hösten nu flytt, och vinterns isiga härar
Taga med stormar och natt djerft i besittning vår nord.
Dock på rutornas glas framdiktas än skimrande blommor,
Sommarens strålande ros står der i vinterlig drägt,
Så, när flickans förklarade bild ur min åsyn försvinner,
När som saknaden mig fattar med kyla och natt,
Brytes erinringen än i diktens kyliga blommor,
Tolkande minnenas fröjd, tolkande fröjdernas flykt.

Men som när solen på nytt framgår i sin lågande fägring,
Frostens diktade ros smälter i flödande dagg,
Så ock de blommor, hvori jag klädt min djerfva förhoppning,
Hastigt för sanningens dag smälta i tårar kanske.

40.

Kallt och stormigt och mörkt är nu; men på himmelen strålar
Vänlig och stilla och ljus stjernan, så göre mitt hopp!

41.

Dagarne mulna förgått då mig du ej unnat din anblick;
Derför som ros utan ljus, tråna så hjerta som sång.
Vore likväl min famn så säll som min sång, som dig sluta
Kan i sin trånga krets, klaga jag skulle ej mer.

42.

Natten mig hotar med köld, ty, min sol! mer sällan du synes,
Men med stjernor af hopp pryder jag natten dock än.

- Natten af stjernor är full; hvad båta dock vandrande stjernor,
Då polstjernan i moln höljes och nekar sitt sken?
— Natten af stjernor är full, dock kunna de alla ej sprida
Ljus som den endaste sol, kunna ej fylla dess plats.

43.

Natten, stilla och tyst, till serenader mig manar,
Derför jag sjunger också sånger, som dagen ej hör,
Sjunger också fördold i mitt nattliga öde, men hjertat
Är min luta, hvart slag slår den allenast för dig.

44.

Hvilket är bäst, att tjasas af dröm, eller vakna till lifvets
Sanning? Jag vet det ej mer; därför jag drömmer ock fort.

45.

Älskades grafvar med blommor beströs af saknandes händer,
Sångens liljor så jag strör på förhoppningars graf.

46.

Vågade jag min diktade krans dig sända som offer,
På dess förbleknande blad skulle jag skriva så här:
»O förlåt hvad jag drömt, du drömmarnes ros! men ju drömmen
(Ve att det är blott en dröm!) kommer som himmelens blix, t,
Som än förklarar vår nattliga jord, än gör den mer nattlig,
Kommer som solsken och storm, lyder ej tankarnes lag;
Och att en törnenas son med rosor försökt att betäcka
Sorgliga lifvet, tillgif du, som de blommorna väckt,
Ofrivilligt likt sommarens sol, som i djupaste dalar
Kastar en stråle och ej märker den tjusning hon gör.

47.

Kallar min dikt jag för *krans*, mitt hopp jag för *blommor*,
Är det blott därför att de falla, förblekna, förgå.

48.

Afundsjuk på min sång jag blef dock, om honom beskärdes,
Hvad så länge jag sökt, ljufva! en blick utaf dig. —
Såge du den, visst log du åt sångarens diktade fröjder —
Andra eger han ej — och åt de qual, han sig skapt.

49.

Blommor af dikt! så tänkte jag förr, I skolen försköna
Sorgliga livvet för mig, skolen bedraga min sorg.
Derför med ymnig hand jag ock er strödde omkring mig,
Klädde min nutid i grönt, framtid i glödande ros,
Ack, jag visste ej då att under den lätta omklädnad
Bittert ironiskt mot mig taggar uppskjöto alltjemt,
Taggar, likt Amors pilar, inträngande, sakta, osynligt,
Ned i mitt hjerta, som nu, såradt, förblöder deraf.

50.

Sluta jag borde min sång, men som Memnons stod utaf solens
Strålar, min själ af din blick löses i toner alltjemt.
Sluta jag borde min dikt, om ej förr, då jag ser dig ej mera,
Men som vakan jag då väckes till saknadens sång.

51.

Så, i dårliga drömmar sin dag framlefde en yngling,
Väcktes af dröm mång natt, hulda! till sånger om dig.
Diktens rosor han bytte mot dem, som purprade kinden,
Eld, som i ögat lyst, brände blott nu i hans bröst.
Tid, som hans pligter tillhört, stals bort af en dårlig inbillning, —
Hur han ock diktade fröjd, lefde han verkligt i qual.
Kom så besinning en dag och sade åt villade hjertat:
»O för djerft har du drömt, vakna till tanke och sans.»
Ack, men säger ej skalden: »att lefva — det är att drömma»,
O, så låt mig då än lefva i gäckande dröm!

52.

Dock, är väl detta en drömbild blott, då i klarnade dagen
Jag, fast sällan, tyvärr! Ser dig, du drömmarnes fe?
Är det en villa allen, då i lefvande klarhet mitt öga
Än, likt min drömmande själ, hyllar din magiska makt.

53.

Strålade solen ej nyss, och gingo ej vårliga fläktar
Genom dalar och skog, genom de menskliga bröst, —
Då jag suckade dock; jag tänkte: nu ilar hon fjerran
Åter från stadens qvalm, bort till det lyckliga land.

Kom så en trupp af vinterns härar med kyla och störtregn
Åter och, stormande vildt, jagade våren på flykt.
Stormar och skurar! nu prisar jag er; I vänligt fördröjen
Ännu en tid hennes färd; susen och stormen alltjemt!

54.

Hör jag ej lärkornas sång re'n båda den kommande våren?
Olycksfåglar! från mig locken I henne dermed.

55.

Dock *farväl!* Det ordet är sagdt, — skall sägas, om äfven
Läppar blekna dervid, hjertan ock brista af sorg.
Ljufva, farväl! Min sångmös toner, som blyga resedor
Blommat och luta sig nu ned att försvinna och dö.

Lycklig jag prisar dock blommornas lott: de vissna och falla,
Ack, men hårdare är hjertats, som glömma ej kan.

56.

Sången förstummas dock må, och likna mitt hjerta, som nedtryckt,
Skildt från bedrägliga hopp, väckes till jubel ej mer.
Borta du är och glädjen med dig. Jag vandrar, beröfvad
Illusionernas sken, nattligt allena min ban.
Skuggor betäcka min gång, och moln fördystra min himmel,
Dunkelt mitt öde är, vet ej af lycka och ro.
Dock till förnyade strider jag går, till strider för framtid,
Kämpa än vill jag med mod — falla, det bryr mig ej stort.
Hvad var det mer? En gång i den vänas vänliga solsken
Lefde ock jag och var säll, lefde i blommande vår.

II.

Soft gales and dews of life's delicious morn
And thou, lost fragrance of the hearth, return.

WORDSWORTH.

1.

Tidigt från staden en morgon jag gick. Ljusmantlade solen
Steg konungsligt alltre'n in i sin prunkande sal.
Östern uppbar hans purpurbrämade släp, och i vester
Sänkte sig vördnadsfullt stjernornas hjessor till jord.
Vänlig och stolt på en gång sin rund kring konungsalen
Drotten skred, och hans blick glömde ej hög eller låg.
Först, som det höfs, fick sonen af hundraåriga anor,
Eken, hvars stam väl består åldrar igenom ännu,
Furan, som svalkar i skyn sitt ständigt grönskande hufvud,
Och den vänliga björk, doftande majluft och vår,
Rikligt sig sola i nåd, och se'n efter rang eller höghet,
Allt som de sträfvat sig opp, skogarnes öfriga barn.
Som af beundran det susade då ett sorl församlingen genom,
Och vid en frisknande fläkt bugade träden sig djupt.
Slutligt också till dalarnes folk, som blomstra i skuggan
Ödmjukt och oskuldsfullt, sjönk hans upplifvande blick.
Opp ur tårarnes dagg de blickade då och med rosen-
läpparnes ljufliga doft prisade himlens monark.

— Men se'n alla han helsat och gläddt, han kring om sin skuldra
Kastade skyns hermelin, öfver sitt gyllene hår
Satte han hufvudbonan af moln och drog sig tillbaka
Från sitt uppvaktande hof in i ett himlens gemak.

2.

Bort från staden jag gick med forskarens Flora i handen
Och med vårens framför ögat, som läste deri.
Ljuft är att blicka i snillets verk och den väna naturens;
Huru harmoniskt de gå, hur de förklara hvarann.
Rikt och yppigt det är, o natur! ditt skiftande blomspråk,
Såsom det tydts af Linné, tydes ännu utaf Fries.
Lysande blad, hur skönt I förtäljen om dödens och lifvets,
Ljusets och skuggornas strid, vexlande segrar och fall!
Fatta mig lär ditt lefvande Ord, som blommar i stoftet,
Ljusets gudomliga ord, skrifvet af Skaparens hand
Ned i de dödligas hem, föryngringens hopp att förkunna,
Än under död och förfall bärande löften om lif.

Här vill jag hemta ord för mitt hjerta och tolka i blommor
Hvad jag ej kan på mitt språk, hvad jag ej dristar i sång:
Rodnande ros, Förgätmigej, Evighetsblomma! Jag eder
Bryter och binder till krans, tager till känslornas tolk.

3.

Rätt man valde till Kärleks symbol den purprade törnros,
Blomman med taggar och pil, blomman af dofter och glöd.

Minnenas blomma! Att bäst du trifves vid sorlande bäckens
Tåreflod jag förstår: minnet ju lever af sorg;
Bladen af liflig azur högt tala om himlarnes trohet,
Och de gulnades färg hviskar om jordisk förlust.

Gyllene evighets-ros! Du liknar guldet, som trotsar
Tidens förstörande makt, skiftenas pröfning består;
Liknar solen, som än i vintrarnes natt och kyla bevarar
Troget sitt heliga ljus, lågar odödligt ännu;
Liknar kärlekens makt, som lefver, fast bruten och hopplös,
Som, förtrampad på jord, icke förvandlas och dör.

Rodnande ros, Förgätmigej, Evighetsblomma! Jag eder
Derföre väljer till tolk, tolk för mitt hjerta och lif.
Förden I ock blott en gång åt mig tillbaka ett gensvar;
Men blott naturen i er talar, — ej menska — till mig!

4.

Och fördjupad i sådan skrift, förglömde jag tidens
Ilande gång, der min skred genom ängar och skog.
Dock här talar ej blotta naturen; ty konsten och trefnan
Byggde ock här sig hem långt från den äflande stad.
Se hur palats här prunka i öppen dag, och hur villor
Blygt sig förgömma i natt af de beskuggande träd.
Sägner och sånger här lefva ännu med nejden förbundna,
Sagor från flyktade dar helt ej förklingat ännu.
Men om de tider, som sagan ock glömt, de haggornsbevuxna
Kummel med runosten bära än vittnen och mål.
Kämpar kanhända i blod framdiktade här iliader,
Barder och sångare här slogos med tankarnes svärd,
Drottar tänkte i dåd här äregiriga tankar,
Och med döden sin tro qvinnan beseglade här.
— Allt är förgätet nu. Men med samma passioner och tankar
Vandra släkten här än, hoppas och strida som förr.

5.

Dock, hvart föres jag hän i tid och i rum? Jag mig irrat
Bort från blommornas verld, bort i de flyktade dar.
Solen, som bryter ur molnen igen, mig väcker, och blomman
Nu, förklarad på nytt, kallar mig åter till sig.

Länge och långt på obanad väg re'n förde mig fjäten,
Skuggor i stället för ros lägra i dalen sig snart.
Blommor jag samlat ock nog för i dag; till hemmet jag vände!
Vägar jag ser, men, likgodt! alla ju bära till Rom.
Dock, hvart leder mig denna hän, som slutar derborta?
Ler ej i aftonens guld der ett inbjudande tjäll?
Står jag ej redan midt i en krets af blomstrande tärnor,
Som likt elfvor sin qväll fira med skämt och med dans?
»Sköna, förlåten», jag bad, »en främling som villad från vägen,
Trängde förmäten i er glada och leende krets.
Ofrivilligt var dock hans brott; han såg ej sitt felsteg,
Bländad af solens prakt, bländad af skönhetsens se'n.
Blommor att söka han gått, och irrat derunder från vägen,
Fast när eder han fann, månne han irrat likväl?»

Re'n halffärdig till flykt då stannade en af de väna,
Och med ord af musik, finger af månsken och snö
Vistes den bästa vägen för mig; Och se'n med ansträngning
Ur trollkretsen jag skilts, vände mot hemmet min färd.

6.

Men, hvem var det jag såg i den tjusande krets? Var det dig som
Ofta förljufvat min dröm, eldat min klagande sång?
Dig som jag sökt i festernas sal och i sorgernas boning,
Sökte så morgon som qväll, sökte i verld och i dröm?
Var det din röst jag förnam, som bød den tröttade hvila,
Var det din hand, som huldt ledde min dröjande gång?
Steg du då ned ej blott till min sång, men ock till mitt hjerta,
Steg ur dikt och ur dröm fram i den lefvande verld?
Eger, som vi, du ett hjerta ock öppet för smärta och glädje,
Kan väl din leende blick skymmas af dödligas tår?
Knappt då jag vet om sörja jag bör, att de jordiska öden
Måste ock delas af dig, blomstrande fjärliggestalt,
Eller om fröjdas jag må, att ett väsen, så rent och fullkomligt,
Ännu förskönar vår jord, höjande hjertan till sig.

7.

Flicka! Den *rätta* vägen du ville mig visa — men ack, då
Bort den leder från dig synes min väg ej mig *rätt!*
Derför med tveksam själ, med dröjande steg jag beträder
Nejder besökta af dig, fångslande därför som du.
Skiljas jag skulle så hastigt från dig! Dock hvarföre skiljas?
Evigt jag eger dig nu, skiljes jag ock från din syn.
Solen du är i min verld, i tankarnes irrande kretslopp
Är du den ledande pol, lifvet du är i mitt lif.
Anden i dufvohamn, likt Skriftens, som sväfvar utöfver
Min kaotiska själ, ordnar min skapelse du.
Skåda ditt verk med fröjd och säg som Skapelsens herre:
»Allt är godt», ty som hans lifvar din ande ock min.

8.

Jubla min sång, dig höj som min själ, dig lyft som mitt hjerta,
Jubla som fågeln om vår'n jublar i morgonens sky.
Jubla som seglarn i skyddande hamn, när ankar han fäller
Efter sin stormiga färd, väntad af kärlek och tro.
Ny tillvaro min ande beskärts: han lefver och fröjdas,
Och som en skugga mitt förr sänks för mitt soliga nu.
Himlarne öppna sin famn; en verld ofvan stoftets det gifves:
Ljufva! Fast jorden dig bär, jorden tillhör du ej.
Icke en dröm odödlighet är: hur kunde väl skönhet,
Ande som din, och behag nånsin förstöras, förgås?
Tomt begrepp idealet är ej: du lefver och andas,
Dygd är ej törnig och svår: goda, hur älsklig är du!

9.

Tyckes mig ej, som förklaringens sken omflöt ock naturen:
Skönare rosorna le, rikare ljuta de doft.
Mälarens fjärdar sjunga jag hör erotiska qväden,
Efter en muntrare takt bäckarne dansa åstad.
Vindarne hviska förtroliga ord i almarnes öron,
Skuggornas lätta slägt leker derunder i ro.

Solen till sängs re'n går, men i mildrad glans genom skyars
Blå förhänge dock än brytes dess gloria ljuft.
Aftonens stjerna bestrålar med vänlig blinkning min vandring,
Skimrar igenom hvar sky, höjer sig öfver hvart moln.
Blygt från blommornas hjertan uppstiga suckar af vällukt,
Liksom i känslornas vår suckar ur älskandes bröst,
Och en svalkande fläkt, bemängd med rosornas dofter,
Bär åt hvar lågande barm, helsa, förfriskning och tröst.
Re'n ur sitt silfverne ymnighetshorn begjuter nu månen
Mellan sitt fylle och ny rymden med trollande sken.
Sjelf af kärlek betagen, den herrliga himlen sig sänker
Ömt mot den böljande famn Mälaren öppnar för den.

10.

Sitter i lundarnes skygd jag nu, naturens förtrollning
Delar och lyssnar uppå tystnadens ljufva musik,
Denna eteriska paus, som ingen nämnes att störa,
Denna saliga frid himmel och jord nu berör.
Rör då ej mera, min darrande hand! din suckande luta
Fröjder ej tolka hon kan. Hjerta! vibrere blott du!

III.

Upon her face there was the tint of grief,
The settled shadow of an inward strife.

BYRON.

1.

Ungdom och vår, de likna hvarann: af lofvande knoppar
Svälla de yppigt och rikt, tona af jubel och fröjd,
Purpra med diktadt guld hvart moln, som vandrar utöfver
Vexlingens dunkla hem, jordens förgängliga stoft.
Lifvet och hösten, de dela, ty värr! ock liknande öden:
Svikas i löften som vår'n, löften som ungdomen gaf.
Blomman af hoppets yppiga ros de fälla förvissnad,
Jublet förbyta i storm, guldets i gulnade blad,
Skenet beröfvade, nakne de stå, blottstälde för natten,
Och i stället för ros, grenarne svigta för snön.

2.

Nyss, då försänkt i tankarnes ström, upptagen af pligters
Skilda bestyr, jag gick öfver det larmande torg,
Såg jag en syn: En flicka med tycke af den som jag egde
Uti inbillningens verld, trodde mig ega i hopp,
Vandrade der vid en makes arm — densamma det visst var —
Männe densamma jag dock frågar med bäfvan alltjemt.

Bleknad är kinden, den förr lätt sväfvande gången är borta,
Ögat som tyngdt af en tår, läpparne svälla ej mer.
Dragen äro desamma likväl, och blicken, som hastigt
Flög ur ögonens moln, var ock densamma som förr,
Men mitt öga är skumt: medlidsamt det nekar mitt hjerta
Visshetens dystra ro, nekar att fälla min dom.

3.

Räddning ännu det gifves för den som träffats af skeppsbrott,
Då han på fradgande våg vräkes bland spillrorna kring.
Slungad än opp på böljornas spets, än sänkt i en afgrund,
Griper han medvetslöst efter en planka till stöd.
Så, när din farkost seglat i qvaf, du icke förtvifle;
Än på den planka dig bär, simma och hoppas på land.
Kanske den kommande dag dig för till den grönskande stranden,
Drunknande! fatta ditt strå, kämpa om lifvet ännu!

4.

Tanke, som sträcker din flykt till tider och verldar, som svunnit,
Kan från din irrande färd du mig ej hemta en tröst.
Kan i den härjade verld ej spanas en plats för att hvila,
Något budskap, som bär åter ett grönskande blad;
Kan ej den vise, som forskat så djupt, de skalder, som blottat
Menniskolifvets mystér, ge dig ett tröstande svar? —
Kanske hon offrad blef på fala beräkningars altar,
Lemnad att, tålig och tyst, täras vid saknadens eld?
Var hon ej sorgsen och blek, gestalten lutad och nedtryckt,
Skuggan af bilden, som förr lefde i fägring och doft?
Var hon väl lycklig nu i den främmandes famn, dit hon fördes
Kanske af lydnad och tvång, icke af kärlekens bud?
Vann han med dårande ord, med maktens våld, ej sitt byte,
Stal så den darrande hand, trampande hjertat i stoft?

5.

Själ, som famlar omkring, hvart föres du hän af de irrbloss,
Som i ditt ödes natt gyckla och gäckta dig blott?

Sök ej med sjelfvisk inbillning mer bemantla din ofärd,
Sök ej af hugskott tröst, vänta ej siares svar.
Följ det villande sken ej längre. En sannare tolkning
Ådlare, bättre du må gifva din gripande syn.
Vore väl detta en tröst, att samma lågor, som länge
Härjat ditt eget bröst, äfven en annans berört?
Kan då en annan ej älska så ömt som du älskar,
Kan ej den bleknade kind tala om annat än sorg?
— Tro, att den sällhet du fåfängt sökt, blef hennes i stället,
Och att den sol, som för dig sjunkit, för henne än ler.

6.

Domen är fäld; jag vädjar ej, söker ej nåd hos mitt öde,
Men som en lifdömd blott väntar på grafvarnes ro.
Intet med verlden gemensamt jag har, har intet att hoppas,
Intet att frukta numer, intet som kräfver en suck.
Lugn och med ödet försont jag lemnar ett lif, som mig dårat,
Och välsignar det slag, som mig befriar derfrån.

7.

Gulnade höst! Dig troget jag följer i spåren; harmoniskt
Sammanlänkadt med ditt synes det öde mig nått.
Vildt som din vind ock klagar min sång, och som dina stormar
Domnar min smärta ibland, växer ibland till orkan.
Lik din sky, mitt lif, som tveksamt sväfvat emellan
Jordens och himmelens fröjd, sjunker i töcken till slut.
Och som din flägt min själ strör kring de vissnade bladen
Af den dikt, som min vår kallade dårligt till lif.

8.

Ensam och dyster i qvällen jag står på den ödsliga klippan,
Skådar i Mälarens våg, blickar mot himlens moln.
Gisslad af storm, den oroliga böljan försöker bestiga,
Sökande der sig ett skydd, klippan, som tronar i lugn;

Men den bedjande hårdt hon stöter ifrån sin granitbarm,
Och med dignande arm sjunker den krossade våg.
Svettandes skum, hon begynner på nytt sin tantali-sträfvån,
Men som ett människobarn gäckas och krossas hon jemt.
Klädda som forntidsandar i sida, grånande mantlar,
Söka de flyende moln ro i det famnande blå,
Ro uti storm, som menskan i lif, men finna den icke.
Vågor och skyar! som I kämpar och faller ock jag.

9.

Snart det vexlande spel, som bildar det menskliga lifvets
Sorgspel, äfven för mig nått sin upplösning och slut.
Än dock med lifvets mask jag går, ty lifvet derunder
Är blott ett skenlif nu, lånadt från grafvarnes sköt.
Masken jag lägger utaf, min lefnads saga är slutad —
Sagan, som ofta förtald, ofta skall täljas igen. —

10.

Under min vandring på lefnadens fält ha blommor och tistlar
Kantat i vexling min stig. Tistlarne kastar jag bort;
Men i min gömmande sångs herbarium än jag förvarar
Rosornas bleka lik, stoftet af fröjdernas själ.
Somnade rosor! I glödden en gång i lågande fågring,
Bleknade minnen! en gång voren I rosiga hopp.

11.

Blommans lik var mitt lif; en stund det log uti fågring
Och som fjärlar om våren skimrade hopp och begär
Yppigt omkring de späda knoppar som svälde till mognad;
Lifvet stod i sin blom, doftade, glödde och brann.
Hösten kom, och de föllo, blad efter blad — och för stormen
Vaggas nu naken stam, mogen för härjarens skörd,

12.

Du, som slumrar i blommornas frö, fördold och osynlig,
Skapade kraft! skall ej du lifva ock människosjäl?

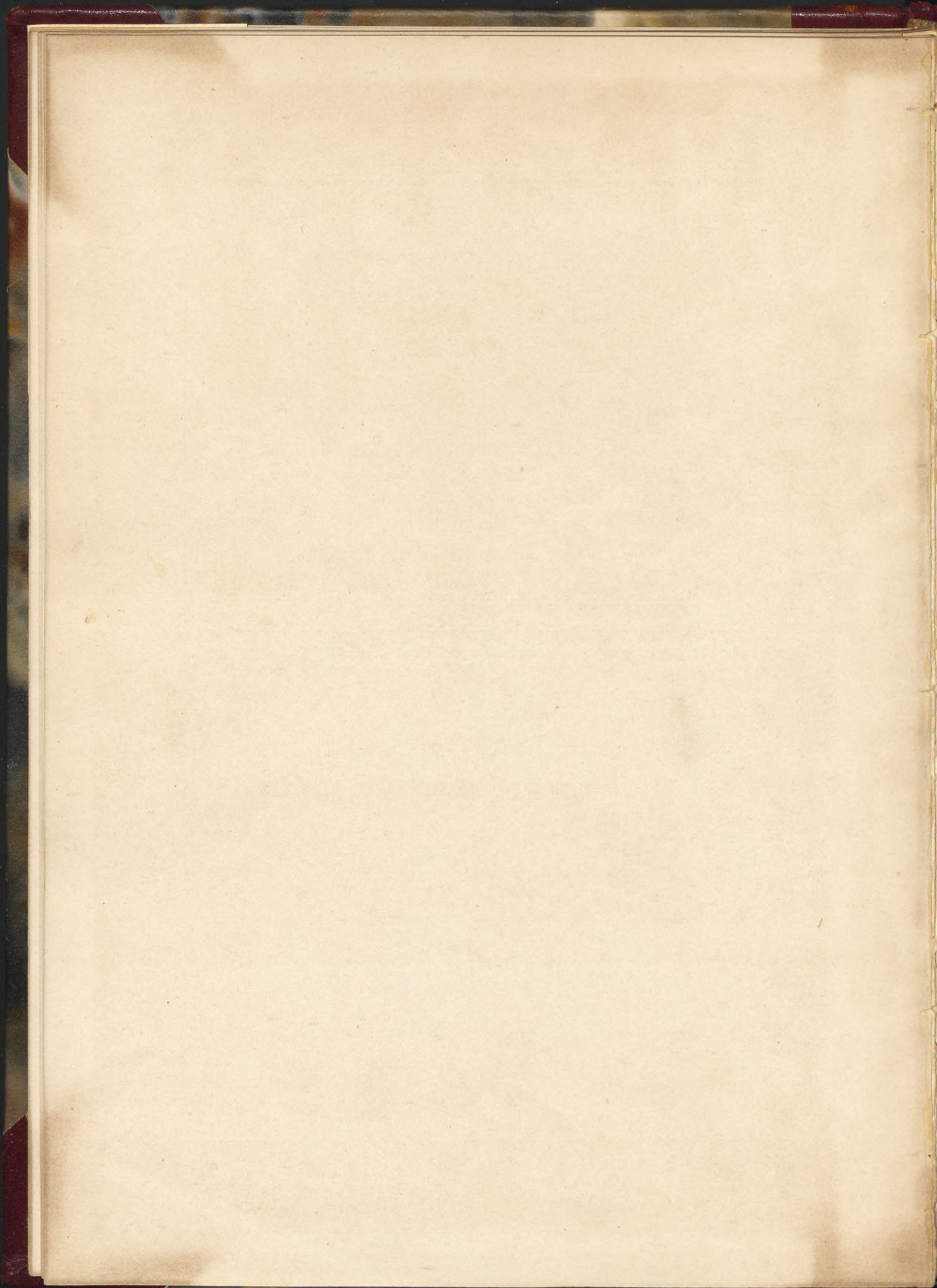
Skulle ej väcka till lif de hopp, som vissnat till minnen,
Känslor, förbleknade nu, hjertan som härjats af höst?
Äfven när skalet är bräckt, ännu det lefver i djupet
Af vårt förödda sjelf, lif som af döden ej vet,
Något som öfverlefver båd skiften och grafvar och tider,
Kärnan af allt hvad vi tänkt, hoppats och älskat och drömt.

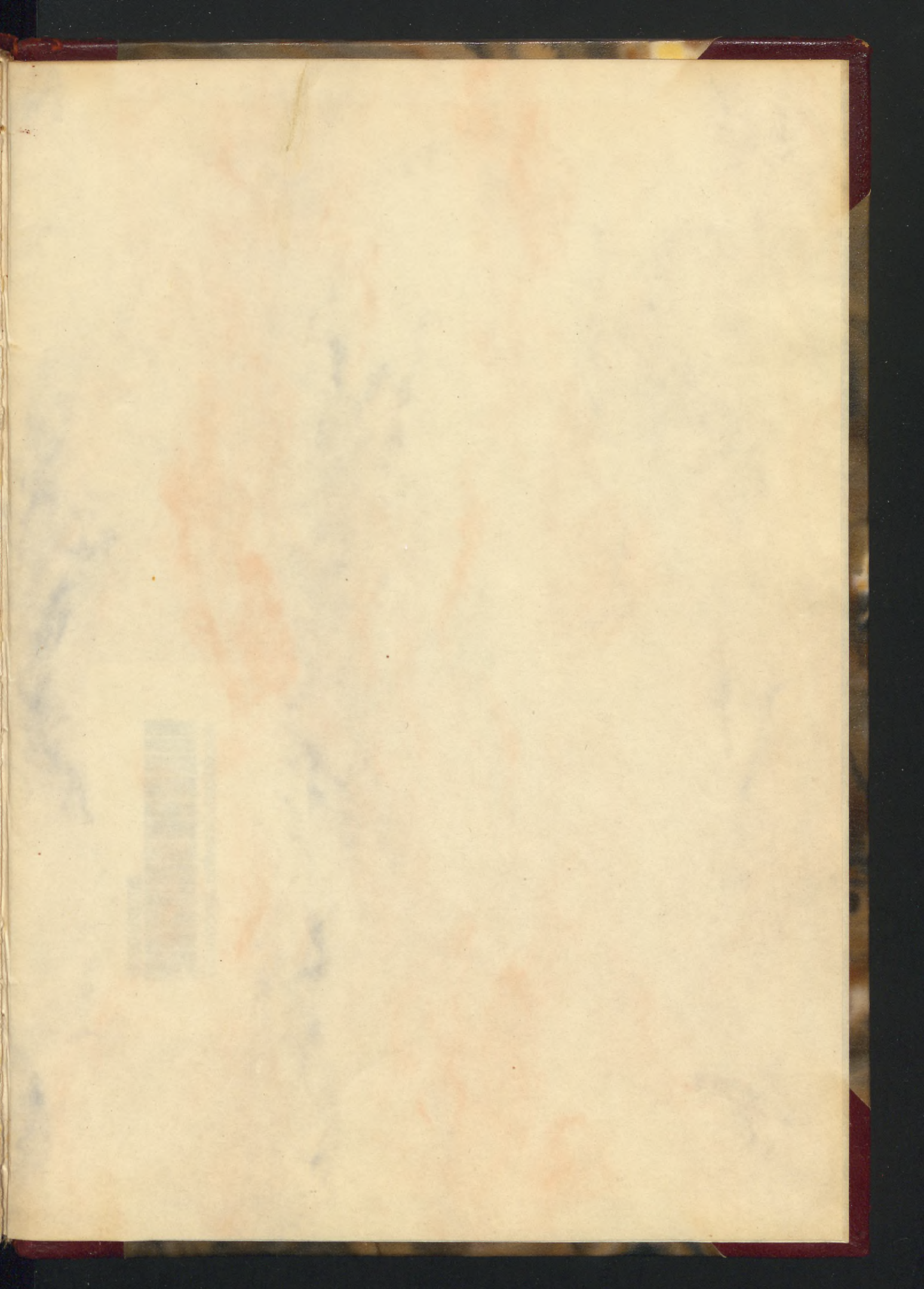
Kärlek! du var ej en blomma af jord. Du lefde på jorden,
Trifdes härnere ej rätt, himmelen hörde du till,
Spira på nytt du skall i ditt hemlands luft ur mitt hjerta.
Hjerta så frukta dig ej, älska och hoppas ännu!

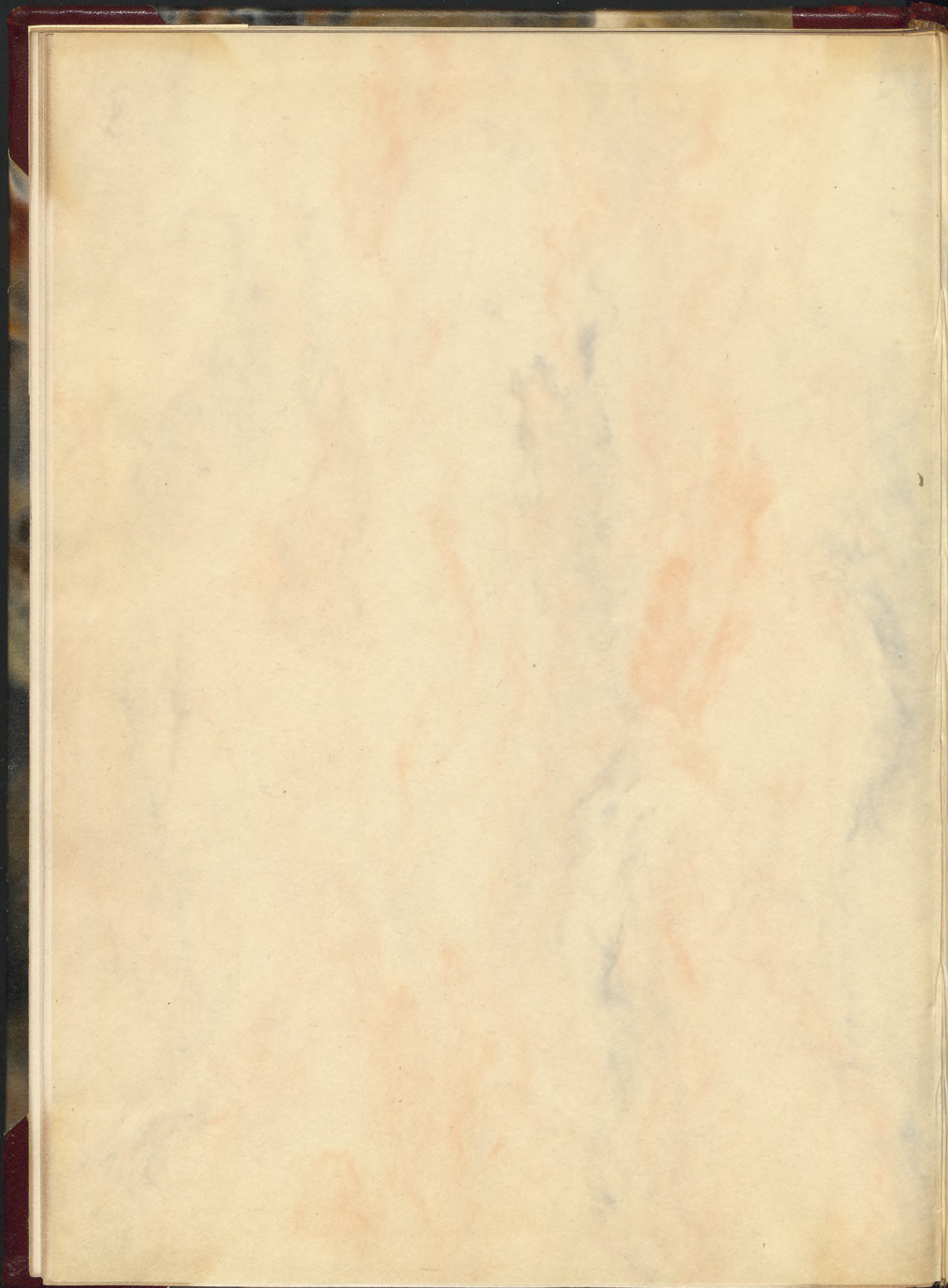

»Erotiska Distiker» insändes år 1846 till Svenska Akademien, som tilldelade den Andra priset. Då de nu, efter så lång tid, i få exemplar för utdelning tryckas, hafva några ändringar deri vidtagits.

6000188796

Göteborgs universitetsbibliotek

